

การพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมือง พัทยา จังหวัดชลบุรี

A DEVELOPMENT OF STUDENTS' LEARNING HAPPINESS INDICATORS IN PATTAYA CITY SCHOOLS, CHON BURI PROVINCE.

ธารณ์ ทองงอก¹, ภารดี อนันต์นาวิ², สุขุม มูลเมือง³, คุณวุฒิ คนฉลาด⁴

Tharn Thongngok¹, Paradee Anananwee², Sukhum Moonmeang³, Kunawudh Konchalard⁴

¹นิสิตปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและภาวะผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³อาจารย์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

⁴รองศาสตราจารย์ ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและภาวะผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติในการประเมินการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา 11 โรงเรียน จำนวน 690 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ไค-แอสควร์ ดัชนีบอกความกลมกลืน ดัชนีบอกความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว และความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบหลักของการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และด้านชุมชน ซึ่งทั้ง 5 องค์ประกอบประกอบด้วย 20 ตัวบ่งชี้ และ 73 ตัวบ่งชี้ย่อย ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลเชิงโครงสร้างการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้ค่าไค-สแควร์ ค่าดัชนีบอกความกลมกลืน และค่าดัชนีบอกความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว ทดสอบสมมติฐานในการวิจัย พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เกณฑ์ปกติในการประเมินการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวม มีเกณฑ์ปกติที่ระดับการเรียนรู้ที่มีความสุขมากที่สุดที่ 3.88 องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน มากที่สุดที่ 3.76 องค์ประกอบด้านเพื่อน มากที่สุดที่ 3.94 องค์ประกอบด้านโรงเรียน มากที่สุดที่ 3.91 องค์ประกอบด้านครอบครัว มากที่สุดที่ 3.81 และองค์ประกอบด้านชุมชน มากที่สุดที่ 4.09

คำสำคัญ: การพัฒนาตัวบ่งชี้, การเรียนรู้ที่มีความสุข, โรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา

Abstract

This study aimed to develop indicators of students' learning happiness in Pattaya City schools, Chon Buri Province; and to identify normal criteria for evaluating students' learning happiness in the schools. The subjects were 690 M.6 students in 11 schools in Pattaya City; they were classified randomized. The research instruments were questionnaires analyzed with [Rating Scale](#) statistical techniques: means, standard deviation Pearson's correlation, Chi'square, goodness of fit-(GFI), adjusted goodness of fit – (AGFI) and RMSEA. The results revealed:

1. There were 5 main elements of learning happiness of the students in Pattaya City schools, Chon Buri province: individuals, peers, schools, families, and communities. The five elements consisted of 20 indicators with 73 sub-indicators. Validity of the model for happy learning of the students in Pattaya City schools was tested. In addition, the empirical data were analyzed with chi-square, goodness of fit-(GFI), and adjusted goodness of fit – (AGFI) to test the research hypothesis; the model was found harmonious with the empirical data obtained with statistically significant different at level 0.01

2. In total, the normal criteria for evaluating happy learning of the students in Pattaya City schools, Chon Buri province, was at the happiest learning level at 3.88. For the individual element, the happiest learning level was at 3.76; for peers, the happiest learning level was at 3.94; for schools, the happiest learning level was at 3.91; for families, the happiest learning level was at 3.81; and for communities, the happiest learning level was at 4.09

Keyword: Indicator, Learning happiness, Pattaya city schools

บทนำ

สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สภาพของสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น จากแนวโน้มดังกล่าวมีผลต่อการพัฒนาประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และทิศทางการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) [1] กำหนดขึ้นบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่องยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา การพัฒนาคนจำเป็นอย่างยั่งต้องพัฒนาในองค์รวม ที่ประกอบด้วยมิติด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทยมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพโดยมีมาตรฐานเป็นตัวกำกับในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย [2] หลักสูตรสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรไปใช้ การบริหารจัดการหลักสูตรตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทุกส่วนของสังคมจะต้องวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นรูปธรรมที่ช่วยให้ทราบแนวทางปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุข [2] คุณลักษณะทั้ง 3 ประการนี้ ควรจะเกิดในตัวผู้เรียนพร้อม ๆ กัน เพราะต้องเป็นปัจจัยอิงอาศัยซึ่งกันและกัน มิได้เรียงลำดับก่อนหลัง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพ [3] งานวิจัย

ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะด้านความสุขของผู้เรียนนั้น มีผู้วิจัยจำนวนน้อยที่สนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าคุณลักษณะด้านความสุขของผู้เรียนเป็นเรื่องที่สำคัญที่ควรต้องศึกษา ประกอบกับพระราชวรมนู ได้กล่าวว่า ความสุขสำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นพื้นฐานของชีวิต ชีวิตที่มีความสุขถือว่าเป็นชีวิตที่สมหวัง นอกจากนี้ความสุขยังเป็นพื้นฐานของความเก่งและความดี ถ้าทำอะไรแล้วมีความสุขทุกคนจะทำสิ่งนั้นได้ดีขึ้น [4] และพระธรรมปิฎก.ป.อ.ปยุตโต [5] ได้กล่าวอีกว่า ความสุขกับการศึกษาที่ถูกต้องเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกกันได้ ถ้าไม่สามารถทำให้คนมีความสุข การศึกษาที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้

โรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา เป็นโรงเรียนที่อยู่ภายใต้สังกัดของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนปฐมวัย ปฐมวัย และระดับขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6) ปัจจุบันมีโรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 11 โรงเรียน จากการศึกษาเรื่องการออกกลางคันของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา [6] พบว่า นักเรียนที่ออกกลางคันส่วนใหญ่มีปัญหาในครอบครัว ผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน ไม่ได้รับการสนับสนุนที่ดีจากผู้ปกครองในด้านการเรียน แล้วหันหน้าไปคบกับเพื่อนที่ไม่ตั้งใจเรียน เกเร ดิถยาเสพติดและการพนัน นักเรียนเหล่านี้มักจะสร้างปัญหาให้กับโรงเรียนเช่น ปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาลักขโมย ปัญหาชู้สาว ปัญหายาเสพติด ปัญหามั่วสุม จนเป็นข่าวในสื่ออยู่บ่อยครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา มีปัญหาด้านการเรียนในระดับสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ขาดการเรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักการศึกษาเมืองพัทยา [7] ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาของเมืองพัทยา ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ซึ่งพบว่า การเรียนอย่างมีความสุขมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่นักเรียนไม่มีความสุขในการเรียนนั้นจะเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาภายในโรงเรียน ดังนั้นหากมีการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนอย่างมีความสุขก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากเหตุผลต่าง ๆ ที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยาให้เป็นบ้านหลังที่สองที่ทำให้นักเรียนมีความสุข อันจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์องค์ประกอบของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนโรงเรียนเมืองพัทยา 11 (มัธยมสาธิตพัทยา) ควบคู่กับการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและสร้างตัวบ่งชี้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ผู้บริหารทั้งในระดับโรงเรียน และระดับนโยบายได้นำผลการศึกษามาใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เป็นโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข อย่างเป็นรูปธรรม ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติในการประเมินความสุขของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา 11 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 690 คน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์

เครื่องมือที่ใช้และการหาคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) เป็นแบบสอบถามการรับรู้ที่มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ใน 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน องค์ประกอบด้านเพื่อน องค์ประกอบด้านโรงเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านชุมชน แบ่งเป็น 20 ตัวบ่งชี้ และ 123 ตัวบ่งชี้ย่อย ในหาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในลักษณะความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80 ถึง 1.00 แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนในโรงเรียนเมืองพัทยา 11 (มัธยมสาธิตพัทยา) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีหาค่าเฉลี่ยรวม (Item total correlation) โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20- .87 แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .99 และค่าความเชื่อมั่นรายองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .82-.94

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืน จำนวน 690 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างข้อมูลขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การรับรู้ที่มีความสุขเป็นรายข้อย่อย โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างตัวบ่งชี้การรับรู้ที่มีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (First order factor Analysis) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second order factor Analysis) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบปัจจัยเดียว (Single factor Analysis) การประเมินความเป็นพหุมิติ (Multi-dimensionality) ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) ค่าความเชื่อมั่นองค์ประกอบ (Composite Reliability) และความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Amos และการสร้างเกณฑ์ปกติการรับรู้ที่มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้การรับรู้ที่มีความสุข

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตัวบ่งชี้การรับรู้ที่มีความสุข ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน

ตัวบ่งชี้ภายในองค์ประกอบหลัก	จำนวนข้อ	\bar{x}	SD
องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน (person)			
1. ตัวบ่งชี้ความสุขด้านร่างกาย (bod)	2	3.77	.75
2. ตัวบ่งชี้ความสุขทางจิตใจ (min)	2	3.79	.73
องค์ประกอบด้านเพื่อน (friend)			
3. ตัวบ่งชี้ลักษณะนิสัยของเพื่อน (hab)	3	4.10	.74
4. ตัวบ่งชี้การพึ่งพาอาศัย (dep)	4	3.96	.81
5. ตัวบ่งชี้การร่วมกิจกรรม (par)	3	4.00	.75
องค์ประกอบด้านโรงเรียน (school)			
6. ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของครู (eth)	5	4.19	.74
7. ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนการสอน (lea)	7	3.95	.72
8. ตัวบ่งชี้บุคลิกลักษณะของครู (ind)	4	4.05	.80
9. ตัวบ่งชี้สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน (env)	4	4.05	.78
10. ตัวบ่งชี้นโยบายการบริหาร (pol)	3	4.16	.74
11. ตัวบ่งชี้สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน (cof)	4	3.88	.81
12. ตัวบ่งชี้การใช้แหล่งเรียนรู้ (sou)	4	4.00	.76
13. ตัวบ่งชี้การจัดหลักสูตร (cur)	4	4.05	.74
องค์ประกอบด้านครอบครัว (family)			
14. ตัวบ่งชี้การอบรมสั่งสอน (ins)	3	4.28	.78
15. ตัวบ่งชี้การให้ความรัก (lov)	4	4.11	.79
16. ตัวบ่งชี้การให้การสนับสนุน (sup)	2	4.42	.74
17. ตัวบ่งชี้ความเข้มแข็งของครอบครัว (str)	3	4.20	.76
องค์ประกอบด้านชุมชน (community)			
18. ตัวบ่งชี้บริบทของชุมชน (con)	4	4.03	.75
19. ตัวบ่งชี้สิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน (fac)	4	3.95	.80
20. ตัวบ่งชี้ลักษณะของคนในชุมชน (peo)	4	3.94	.84
การเรียนรู้มีความสุขโดยรวม	73	4.04	.54

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบในการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ย 3.77 - 4.42 เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า 1) องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน เมื่อเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ความสุขทางจิตใจ และความสุขทางกาย 2) องค์ประกอบด้านเพื่อน เมื่อเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ลักษณะนิสัยของเพื่อน การร่วมกิจกรรม และการ

พึงพาท้าย 3) องค์ประกอบด้านโรงเรียน เมื่อเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรมของครู นโยบายการบริหารของผู้บริหาร การจัดหลักสูตร สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน บุคลิกลักษณะของครู การใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก 4) องค์ประกอบด้านครอบครัว เมื่อเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การให้การสนับสนุน การอบรมสั่งสอน ความเข้มแข็งของครอบครัว และการให้ความรัก 5) องค์ประกอบด้านชุมชน เมื่อเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ บริบทของชุมชน สิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน ลักษณะของคนในชุมชน

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบในตัวบ่งชี้การเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบในตัวบ่งชี้การเรียนรู้อย่างมีความสุข
ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างระหว่างตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบในตัวบ่งชี้การเรีนรู้อย่างมีความสุข

	bod	min	hab	dep	par	eth	lea	ind	env	pol	cof	sou	cur	ins	lov	sup	str	con	fac	peo
bod	1.000																			
min	.623**	1.000																		
hab	.332**	.378**	1.000																	
dep	.379**	.420**	.660**	1.000																
par	.378**	.424**	.568**	.693**	1.000															
eth	.415**	.432**	.428**	.465**	.493**	1.000														
lea	.391**	.436**	.426**	.514**	.536**	.761**	1.000													
ind	.352**	.364**	.345**	.395**	.408**	.705**	.744**	1.000												
env	.343**	.417**	.334**	.417**	.421**	.525**	.635**	.630**	1.000											
pol	.384**	.413**	.364**	.447**	.440**	.613**	.666**	.647**	.614**	1.000										
cof	.331**	.380**	.322**	.401**	.421**	.556**	.674**	.607**	.641**	.608**	1.000									
sou	.358**	.394**	.339**	.404**	.401**	.565**	.664**	.611**	.625**	.615**	.709**	1.000								
cur	.345**	.371**	.331**	.382**	.408**	.561**	.640**	.573**	.612**	.686**	.670**	.725**	1.000							
ins	.376**	.319**	.305**	.331**	.371**	.493**	.530**	.495**	.447**	.492**	.437**	.484**	.515**	1.000						
lov	.362**	.339**	.333**	.369**	.362**	.457**	.507**	.482**	.434**	.449**	.489**	.509**	.477**	.697**	1.000					
sup	.275**	.275**	.261**	.288**	.304**	.374**	.379**	.374**	.381**	.458**	.382**	.436**	.431**	.551**	.506**	1.000				
str	.346**	.364**	.319**	.340**	.312**	.421**	.484**	.442**	.447**	.463**	.435**	.481**	.476**	.628**	.664**	.520**	1.000			
con	.364**	.399**	.345**	.401**	.437**	.546**	.647**	.551**	.536**	.554**	.578**	.595**	.597**	.484**	.497**	.460**	.577**	1.000		
fac	.385**	.360**	.332**	.354**	.387**	.496**	.594**	.518**	.504**	.521**	.606**	.591**	.555**	.416**	.474**	.319**	.503**	.681**	1.000	
peo	.315**	.351**	.285**	.345**	.376**	.442**	.574**	.505**	.477**	.540**	.553**	.576**	.525**	.452**	.485**	.371**	.494**	.656**	.750**	1.000

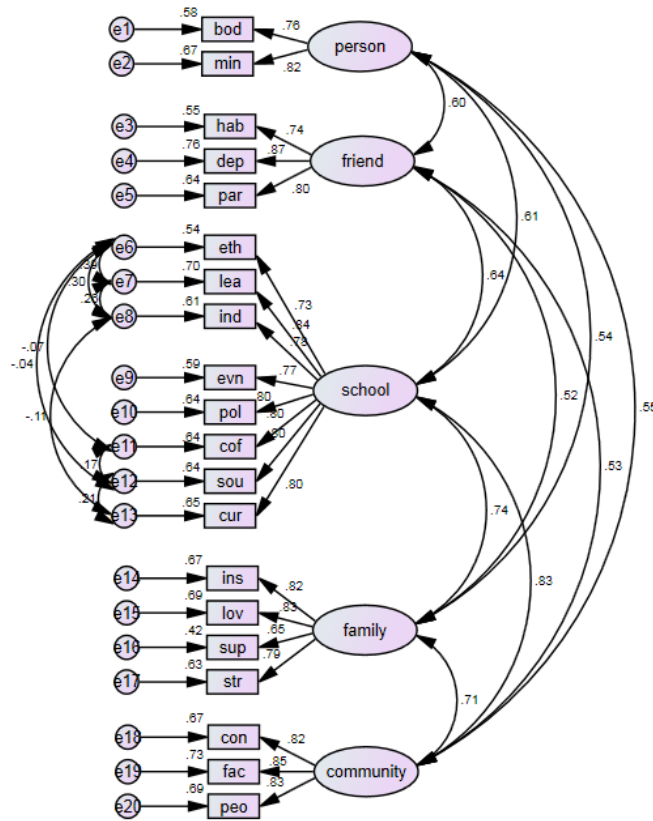
** Correlation is significant at the .01 level (2-tailed)

จากตารางที่ 2 พบว่า แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรดัชนีขององค์ประกอบด้านตัวนักเรียน องค์ประกอบด้านเพื่อน องค์ประกอบด้านโรงเรียน องค์ประกอบด้านครอบครัว และองค์ประกอบด้านชุมชน เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดัชนีทั้ง 20 ตัว พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด เท่ากับ .761 คือ คุณธรรมจริยธรรมของครูกับการจัดการเรียนการสอนของครู รองลงมาคือ สิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชนกับลักษณะของคนในชุมชน เท่ากับ .750 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุด เท่ากับ .261 คือ ลักษณะนิสัยของเพื่อนกับการให้การสนับสนุนของครอบครัว

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดัชนีที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน พบว่า ตัวแปรดัชนีในองค์ประกอบด้านร่างกาย ที่มีค่าสูงสุดคือ ความสุขทางกายกับความสุขทางจิตใจ มีค่าเท่ากับ .623 องค์ประกอบด้านเพื่อน ที่มีค่าสูงสุดคือ การร่วมกิจกรรม กับการฟังพาดาศัย มีค่าเท่ากับ .693 องค์ประกอบด้านโรงเรียน ที่มีค่าสูงสุดคือ การจัดการเรียนการสอนกับคุณธรรมจริยธรรมของครู มีค่าเท่ากับ .761 องค์ประกอบด้านครอบครัว ที่มีค่าสูงสุดคือ การให้ความรัก กับการอบรมสั่งสอน มีค่าเท่ากับ .697 และองค์ประกอบด้านชุมชน ที่มีค่าสูงสุดคือ สิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน กับลักษณะของคนในชุมชน มีค่าเท่ากับ .750

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (First order factor Analysis) ดังภาพที่ 1

$\chi^2 = 447.154$ Degrees of freedom = 152 Probability level = .000 RMSEA = .053 GFI = .941 CFI = .968

ภาพที่ 1 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (First order factor Analysis)

จากภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก χ^2 มีค่าเท่ากับ 447.154 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่องศาอิสระเท่ากับ 152 แต่อย่างไรก็ตามการใช้ไค-สแควร์ ทดสอบในกรณีนี้ที่กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ มักจะมีนัยสำคัญทางสถิติเสมอ ฟอร์แนล และ ลากเกอร์ [8] พิจารณาค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ .053 พิจารณาค่าดัชนี GFI เท่ากับ .941 และเมื่อพิจารณาค่าดัชนี CFI เท่ากับ .968 เป็นระดับที่โมเดลควรถูกยอมรับ

3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second order factor Analysis) พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก χ^2 มีค่าเท่ากับ 533.972 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่องศาอิสระเท่ากับ 161 พิจารณาค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ .058 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ .929 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ .960

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบปัจจัยเดียว (Single factor Analysis) พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก χ^2 มีค่าเท่ากับ 577.783 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่องศาอิสระเท่ากับ 162 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ .061 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ .918 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ .955

3.4 การเลือกโมเดลเพื่อใช้เป็นโมเดลหลักในการวิจัย

โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (First order Factor Analysis) เป็นโมเดลที่ดีที่สุด เนื่องจาก GFI และ CFI มีค่าสูงที่สุด มีค่า df ต่ำที่สุดคือเท่ากับ 152 นอกจากนี้ χ^2 / df มีค่าต่ำที่สุดคือ 2.942 ค่าดัชนี RMSEA มีค่าเข้าใกล้ 0 มากที่สุดคือ เท่ากับ .0 53 ดังนั้นจึงใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง เป็นโมเดลสมมติฐานในการวิจัย

3.5 การตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดล

การตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูล จากการวิเคราะห์ค่าสถิติ skew (การกระจายที่สมมาตร) และค่า kurtosis (ความสูงของการกระจาย) การกระจายที่สมมาตร อยู่ระหว่าง -.061 ถึง -1.181 และค่าความสูงของการกระจาย อยู่ระหว่าง -.083 ถึง -.891 เบนเนอร์ [9] ค่าความสูงของการกระจายรวม > 5.00 เป็นการแจกแจงของข้อมูลแบบ non normality ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นและอาจมีปัญหาในการประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธี ML ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีประมาณค่าพารามิเตอร์เป็นแบบ ADF ซึ่งไม่มีข้อตกลงเบื้องต้นนี้ บราย [10] โดยมีค่าความสูงของการกระจายรวมเท่ากับ 110.576 ค่าสถิติ Z (c.r.) เท่ากับ 48.957 เรคอฟ และ มาร์คูลิติส [11]

ตารางที่ 3 การหาความเที่ยงตรงลู่อเข้า หรือความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) และ ความเชื่อมั่นองค์ประกอบ (Composite Reliability)

องค์ประกอบ	ดัชนี	น้ำหนักองค์ประกอบ	ความเชื่อมั่น	ความคลาดเคลื่อน	CR	AVE
person	min	.82**	.67	.33	.77	.63
person	bod	.76**	.58	.42		
friend	dep	.87**	.76	.24	.85	.65
friend	hab	.74**	.55	.45		

friend	par	.80**	.64	.36		
school	lea	.84**	.70	.30	.93	.69
school	eth	.74**	.54	.46		
school	ind	.79**	.61	.39		
school	pol	.81**	.64	.36		
school	env	.77**	.59	.41		
school	cof	.81**	.64	.36		
school	sou	.81**	.64	.36		
school	cur	.81**	.65	.35		
family	lov	.83**	.69	.31	.86	.60
family	ins	.82**	.67	.33		
family	sup	.65**	.42	.58		
family	str	.79**	.63	.37		
community	fac	.86**	.73	.27	.87	.70
community	con	.82**	.67	.33		
community	peo	.83**	.69	.31		

**p<.01

จากตารางที่ 3 ค่า AVE (Average Variance Extracted) มีค่าระหว่าง .69 - .73 ซึ่งมากกว่า .50 และค่าความเชื่อมั่นองค์ประกอบ (Composite Reliability) มีค่าระหว่าง .83 - .94 ซึ่งมากกว่า .75 ทุกองค์ประกอบ แสดงว่าโมเดลมีความเชื่อมั่นตามโครงสร้าง ฟอร์แนล และลากเกอร์ [8] , แฮร์และคณะ [12] , บาโกซี [13] , เวนคาทราแมน [14] จึงมีความเหมาะสมทางด้านความเที่ยงตรงเชิงผู้เข้า และความเชื่อมั่นองค์ประกอบที่ยอมรับได้ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .75 - .88 ซึ่งมากกว่า .70 ทุกค่าของค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่าโมเดลมีความเที่ยงตรงแบบผู้เข้าหรือความเที่ยงตรงเชิงเหมือน บาสเซอร์เลอร์ และเบนบาแซด [15], ซิน [16]

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ค่ารากที่ 2 ของ AVE กับ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหลักเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity)

\sqrt{AVE}	person	friend	school	family	community
person	.794				
friend	.605	.806			
school	.606	.635	.830		
family	.539	.515	.737	.781	
community	.546	.532	.826	.706	.839

หมายเหตุ ค่าในแนวทแยงคือค่ารากที่สองของ AVE

จากตารางที่ 4 เป็นการเปรียบเทียบ ค่ารากที่ 2 ของ AVE กับ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบซึ่งพบว่า ค่ารากที่ 2 ของ AVE ในแต่ละแถวในแนวทแยงมีค่าสูงกว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทุกค่า ทั้งในแนวตั้งและแนวนอน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) เมื่อโมเดลการวัดมีทั้งความเที่ยงตรงเชิงลู่เข้า และความเที่ยงตรงเชิงจำแนก ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าโมเดลการวัดความสุขนี้มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ซึ่งเป็นคุณสมบัติของการที่ดัชนีสามารถวัดองค์ประกอบได้อย่างถูกต้อง ฟอร์เนลและลาเกอร์ [8]

4. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน

ผู้วิจัยใช้การสร้างเกณฑ์ปกติ ของตัวบ่งชี้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการแปลงโดยยึดพื้นที่ (area transformation) ได้เกณฑ์ปกติตามองค์ประกอบดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงเกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนในสังกัดเมืองพัทยา

เกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขในภาพรวม	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	มากกว่า 3.88
มาก	3.50 - 3.88
ปานกลาง	2.94 - 3.49
น้อย	2.38 - 2.93
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 2.38
เกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขด้านตัวนักเรียน	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	มากกว่า 3.76
มาก	3.33 - 3.76
ปานกลาง	2.56 - 3.32
น้อย	1.97 - 2.55
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 1.97
เกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขด้านเพื่อน	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	มากกว่า 3.94
มาก	3.60 - 3.94
ปานกลาง	2.90 - 3.59
น้อย	2.09 - 2.89
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 2.09
เกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขด้านโรงเรียน	ช่วงคะแนน

มากที่สุด	มากกว่า 3.91
มาก	3.54 - 3.91
ปานกลาง	2.90 - 3.53
น้อย	2.18 - 2.89
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 2.18
เกณฑ์ปกติการเรียนรู้ที่มีความสุขด้านครอบครัว	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	มากกว่า 3.81
มาก	3.67 - 3.81
ปานกลาง	2.98 - 3.66
น้อย	2.31 - 2.97
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 2.31
เกณฑ์ปกติการเรียนรู้ที่มีความสุขด้านชุมชน	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	มากกว่า 4.09
มาก	3.74 - 4.09
ปานกลาง	2.91 - 3.73
น้อย	2.15 - 2.90
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 2.15

จากตารางที่ 5 ระดับการเรียนรู้ที่มีความสุขในภาพรวม พบว่า เรียนรู้มีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนมากกว่า 3.88 และความสุขอยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนน้อยกว่า 2.38 ด้านตัวนักเรียน เรียนรู้มีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนมากกว่า 3.76 และความสุขอยู่ในระดับน้อยที่สุดคะแนนน้อยกว่า 1.97 ด้านเพื่อน เรียนรู้มีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนมากกว่า 3.94 และความสุขอยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนน้อยกว่า 2.09 ด้านโรงเรียน เรียนรู้มีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนมากกว่า 3.91 และมีความสุขอยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนน้อยกว่า 2.18 ด้านครอบครัว เรียนรู้มีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนมากกว่า 3.81 และมีความสุขอยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนน้อยกว่า 2.31 ด้านชุมชน เรียนรู้มีความสุขอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนมากกว่า 4.09 และมีความสุขอยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนน้อยกว่า 2.15

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

1. องค์ประกอบหลักและตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มี 5 องค์ประกอบ 20 ตัวบ่งชี้ 73 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักด้านตัวนักเรียน มี 2 ตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ย่อย องค์ประกอบหลักด้านเพื่อน มี 3 ตัวบ่งชี้ 10 ตัวบ่งชี้ย่อย องค์ประกอบด้านโรงเรียน มี 8 ตัวบ่งชี้ 35 ตัวบ่งชี้ย่อย องค์ประกอบหลักด้านครอบครัว มี 4 ตัวบ่งชี้ 12 ตัวบ่งชี้ย่อย องค์ประกอบหลักด้านชุมชน มี 3 ตัวบ่งชี้ 12 ตัวบ่งชี้ย่อย

2. โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (First order factor Analysis) ของโมเดลการวัดตัวบ่งชี้การเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี เป็นโมเดลสมมติฐานของการวิจัย โดยมี χ^2 เท่ากับ 447.154 ค่าดัชนี RMSEA เท่ากับ .053 ค่าดัชนี GFI เท่ากับ .941 ค่าดัชนี CFI เท่ากับ .968 และ การตรวจสอบโมเดลสมมติฐาน พบว่า มีความเชื่อมั่นองค์ประกอบ (Composite Reliability) และความเที่ยงตรงสูงเข้า หรือ ความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) และมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity)

3. เกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา พบว่า ภาพรวม ระดับ การเรียนรู้มีความสุขมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.88 ด้านตัวนักเรียน ระดับการเรียนรู้มีความสุขมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.76 ด้านเพื่อน ระดับการเรียนรู้มีความสุขมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.94 ด้านโรงเรียน ระดับ การเรียนรู้มีความสุขมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.91 ด้านครอบครัว ระดับการเรียนรู้มีความสุขมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.81 และด้านชุมชน ระดับการเรียนรู้มีความสุขมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.09

อภิปรายผล

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน องค์ประกอบหลักด้าน เพื่อน องค์ประกอบด้านโรงเรียน องค์ประกอบหลักด้านครอบครัว และองค์ประกอบหลักด้านชุมชน ซึ่งมีข้อค้นพบ ดังนี้

1.1 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน มี 2 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักเรียงลำดับคือ ด้านร่างกาย และด้านจิตใจ ซึ่ง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความสุขในการเรียนของนักเรียน ด้านร่างกายส่งผลต่อการเรียนรู้มีความสุขสูงกว่า อาจ เนื่องจากว่า สังคมเมืองพัทยา เป็นเมืองท่องเที่ยว นักเรียนส่วนมากนอกจากจะเรียนหนังสือแล้วหลายคนจะต้องทำงานเพื่อหารายได้พิเศษมาใช้จ่าย เมืองพัทยาเป็นเมืองที่มีเศรษฐกิจดี สังเกตได้จาก การเข้ามาหางานทำของคนทั่วประเทศ ที่มาในรูปของประชากรแฝงหรือย้ายทะเบียนบ้านเข้ามา ทำให้ต้องดิ้นรนกับภาวะเศรษฐกิจที่รุนแรง นักเรียนต้องช่วยเหลือพ่อแม่ ทำให้เวลาว่างของนักเรียนมีน้อย ดังนั้นสิ่งที่ทำได้คือ ต้องอาศัยการตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอนเพื่อจะทำให้สามารถเรียนได้ทันกับเพื่อนๆ นอกจากนี้การได้พักผ่อนในบางครั้งเช่นการ ร้องเพลง เล่นดนตรี หรือออกกำลังกาย ยังเป็นสิ่งที่นักเรียนหลายคน ต้องการอันจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนมีการเล่นกีฬา เล่นดนตรี ฟังเพลง เล่นกับเพื่อน ๆ ในเวลาว่างเฉลี่ยสูงมากเพื่อให้สุขภาพแข็งแรง สุขภาพจิตดี และที่สำคัญเป็นการผ่อนคลายความเครียดวิธีหนึ่งด้วย [6] สอดคล้องกับ วิทยา นาควัชระ [17] ได้กำหนดความสุขไว้ 3 ประเภท คือ ความสุขทางกาย ความสุขทางใจ และความสุขทางจิตวิญญาณ สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต [3] ที่กล่าวว่า คนที่จะมีความสุขต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการกับอารมณ์และความรู้สึก ทั้งของตนและของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม หรือเรียกอีกอย่างว่า มีความฉลาดทางอารมณ์

1.2 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านเพื่อน ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักเรียงลำดับคือ ตัวบ่งชี้การพึ่งพาอาศัย ตัวบ่งชี้การร่วมกิจกรรม และตัวบ่งชี้ลักษณะนิสัยของเพื่อน ทั้งนี้เนื่องจาก ตามทฤษฎีพัฒนาการอายุของวัยรุ่น ช่วงอายุ 13 - 19 ปี นับว่าเป็นช่วงที่ร่างกายมีการเปลี่ยนแปลง มีการรวมกลุ่มและต้องการการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน เชื่อเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง นักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยาต้องการให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการพึ่งพาอาศัยกัน มีการจัดการเรียนการสอนในระบบกลุ่ม เนื่องจากเข้าใจจิตวิทยาวัยรุ่นที่ทำอะไรก็เป็นกลุ่ม ทำให้ทราบว่าเพื่อนที่ดีต้องประกอบด้วย เพื่อนเป็นคนน่าคบ เพื่อนรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน เพื่อนเป็นกันเอง มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อและมีน้ำใจ เพื่อนมีความรักความสามัคคี เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน เพื่อนไม่ทอดทิ้งกันในเวลาที่มีปัญหา เพื่อนช่วยเหลือซึ่งกันและ

กันอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อนมีเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างชัดเจน เพื่อนมีความสนใจในกิจกรรมที่ทำร่วมกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ชี้ให้ผู้ใหญ่ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาตระหนักและเสริมสร้างลักษณะนิสัยของนักเรียนให้ เป็นคนที่มีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมตามลักษณะที่กล่าวมา สอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา [18] ที่ได้กล่าวว่าวัยรุ่น เป็นวัยที่ต้องการเพื่อน การเป็นที่ยอมรับจากกลุ่ม สนใจเพศตรงข้าม ขาดความมั่นใจ ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้อง ต้องให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมร่วมกันของนักเรียน

1.3 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านโรงเรียนประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ตัวบ่งชี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ด้านนโยบายการบริหาร ตัวบ่งชี้ด้านการจัดหลักสูตร ตัวบ่งชี้ด้านสภาพแวดล้อม ตัวบ่งชี้ด้านบุคลิกภาพของครู ตัวบ่งชี้ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด ตัวบ่งชี้ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ และตัวบ่งชี้ด้านคุณธรรม จริยธรรมของครู ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน นักเรียนมาเรียนในโรงเรียนวันละ 8 ชั่วโมง องค์ประกอบด้านโรงเรียนมีน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพราะไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหาร จัดการต่างๆ ภายในโรงเรียน นโยบายของผู้บริหารต่อโรงเรียน การจัดการศึกษา การจัดหลักสูตรของโรงเรียน ล้วนแล้วแต่ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง ตัวบ่งชี้ด้านการจัดการเรียนการสอนของครูมีค่ามากที่สุดหรือส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักเรียนมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า นักเรียนจะเรียนรู้อย่างมีความสุขได้นั้นครูถือเป็นองค์ประกอบสำคัญ นอกจากครูแล้วนโยบายการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ก็เป็นปัจจัยรองลงมา อันจะเห็นได้จาก โรงเรียนในสังกัดเมือง พัทยา จังหวัดชลบุรี มีนโยบายการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน เช่น เรียนฟรี อาหารเช้า - กลางวันฟรี รถ รับส่งนักเรียนฟรี โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และ โรงเรียนมี ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เรียนดีและขาดแคลนทุนทรัพย์สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกและให้ โอกาสกับนักเรียนที่ขาดแคลนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาทัดเทียมกัน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียน ซึ่งตรงกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ที่กล่าวว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และ สอดคล้องกับ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ [19] กล่าวว่า ในส่วนของโรงเรียนที่มีความสุข โรงเรียนดีที่ผู้เรียนอยากเห็น คือโรงเรียนที่ สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ และปลอดภัย ปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายทิพย์ แก้วอินทร์ [20] พบว่า ลักษณะของการเรียนรู้ที่มีคุณสมบัตินี้ องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนมีลักษณะดังนี้ บริเวณรอบโรงเรียนร่มรื่นและอากาศเย็นสบาย นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจที่โรงเรียนมีชื่อเสียงด้าน ต่างๆ และโรงเรียนมีการยกย่องนักเรียนที่ทำความดี และเป็นที่ยอมรับของโรงเรียน

1.4 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านครอบครัว มีค่าน้ำหนักเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ตัวบ่งชี้การได้รับความรัก ตัวบ่งชี้การอบรมสั่งสอน ตัวบ่งชี้ความเข้มแข็งของครอบครัว และตัวบ่งชี้การได้รับการสนับสนุนสอดคล้องกับการสังเคราะห์ แนวคิด ที่กล่าวว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญของนักเรียน ครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด นักเรียนต้องได้รับความรักได้รับการสนับสนุนเช่น เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การเรียน ค่าอาหาร ได้รับแรงจูงใจในการเรียน ความรักความเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง สังคมเมืองพัทยาเป็นสังคมเมืองที่ มีการเอาตัวรอด มีความเห็นแก่ตัวสูง ดังนั้น ครอบครัวของนักเรียน จึงต้องคอยอบรมสั่งสอน และคอยให้การสนับสนุนกับ นักเรียนซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาสังคมในระยะยาว นักเรียนในสังกัดเมืองพัทยาทั้ง 11 โรงเรียนส่วนมากผู้ปกครองย้ายถิ่นฐาน มาจากต่างจังหวัดเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตเมืองพัทยา โดยมาเช่าบ้านอยู่เป็นห้อง ๆ แยกหรืออพาร์ทเมนต์ ทั้งนี้ สอดคล้องกับ แผนงานสุขภาวะองค์กรภาคเอกชน [21] ที่กล่าวว่า ความสุขจากครอบครัว ประกอบด้วย ครอบครัวมีความ เข้มแข็ง อบอุ่น มั่นคง การมีเวลาให้กับครอบครัว การรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อให้สามารถดำรงความเป็นครอบครัว

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วราศิริ วงศ์สุนทร [22] ที่กล่าวว่าครอบครัว ที่สมาชิกมีความมุ่งมั่นในการดำเนินชีวิต ร่วมกันอย่างมีจุดหมาย มีความรัก ความผูกพันต่อกัน สามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ครอบครัว มีการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกวัยเยาว์ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพในวิถีชีวิตของความเป็นไทย

1.5 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านชุมชน มีค่าน้ำหนักเรียงลำดับคือ ตัวบ่งชี้สิ่งอำนวยความสะดวก ตัวบ่งชี้บริบทของชุมชน และตัวบ่งชี้ลักษณะของคนในชุมชน ซึ่งทั้งสามตัวบ่งชี้มีความสอดคล้องกับการสังเคราะห์แนวคิด ที่กล่าวว่า ความสุขในการเรียนของนักเรียนมีปัจจัยภายนอกหลายปัจจัย ชุมชนที่อยู่ของนักเรียนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน เช่น การได้รับความสะดวกสบายในสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ถนน น้ำประปา ไฟฟ้า ระบบการสื่อสารที่ทันสมัย การเดินทางที่หลากหลายวิธีการ หรือลักษณะของชุมชนที่อยู่ มีความเอื้ออาทรต่อการ และคนที่อยู่ภายในชุมชนมีลักษณะอย่างไร ประกอบอาชีพอะไร เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนทางหนึ่ง สอดคล้องกับ ปริญญา เรืองทิพย์ [23] ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี เขต 4 พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง มีค่าน้ำหนักขององค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ทั้ง 9 ด้าน มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ 0.77 ถึง 0.92 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าน้ำหนักขององค์ประกอบเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารและการจัดการโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวผู้เรียน ด้านลักษณะของครู ด้านเพื่อน ด้านชุมชน ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้านการช่วยเหลือผู้เรียน และ ด้านครอบครัว

2. การสร้างเกณฑ์ปกติการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในการประเมินตัวบ่งชี้ ต้องมีการกำหนดเกณฑ์ประเมินใน 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านตัวนักเรียน ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ด้านครอบครัว และด้านชุมชน ซึ่งในการสร้างเกณฑ์ในการงานวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการแจกแจงแบบโค้งปกติสอดคล้องกับ หลักการของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ [24] ที่กล่าวว่า การจัดทำคะแนนมาตรฐานจะทำให้รู้ผลในเชิงเปรียบเทียบ จะทำให้แบบทดสอบมาตรฐานถือว่าเป็นแบบทดสอบที่ดี ซึ่งมักนิยมสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) โดยนำไปใช้ในการตัดเกรด สอดคล้องกับในการประเมินคุณภาพภายนอก ในโรงเรียนระดับปฐมวัยและระดับชั้นพื้นฐานรอบสามมีการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการคัดเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ สำหรับการประเมิน โดยวิธีการวิเคราะห์การกระจายของคะแนน รายตัวบ่งชี้แบบโค้งปกติ ซึ่งหากตัวบ่งชี้ได้มีการกระจายในลักษณะของโค้งปกติ เชื่อได้ว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน [25] ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินการบริหารจัดการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มี 4 ระดับคุณภาพ คือ ระดับดีมาก ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง สอดคล้องกับเกณฑ์ปกติการศึกษาของ สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน [26] ซึ่งกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไว้ 5 ระดับ คือ 4.51-5.00 อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ช่วงคะแนน 3.51-4.50 ระดับคุณภาพดี ช่วงคะแนน 2.51-3.50 ระดับคุณภาพพอใช้ ช่วงคะแนน 1.51-2.50 ระดับคุณภาพควรปรับปรุง และช่วงคะแนน .00-1.50 ระดับคุณภาพต้องปรับปรุง

เอกสารอ้างอิง

[1] แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10" , (2550). สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2554, จาก http://www.idd.go.th/new_hp/Project/detail1.htm

[2] สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544* . กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

- [3] กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2548). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- [4] กรมวิชาการ. (2541). *ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- [5] พระธรรมปิฎก.ป.อ.ปยุตโต. (2538). *ชีวิตที่สมบูรณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- [6] สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา (2553). *รายงานประเมินตนเอง สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา ปี พ.ศ.2554*. ชลบุรี: สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา.
- [7] สำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา. (2551). *รายงานการวิจัยการจัดการศึกษาของเมืองพัทยา ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา*. เอกสารวิจัย, ฝ่ายวิชาการ. เมืองพัทยา.
- [8] Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating Structural Models With Unobservable Variable and Measurement Error. *Journal of Marketing Research*, 18, 39-50.
- [9] Bentler, P. M. (2005). *EQS 6 Structural equations program manual*. Encino, CA: Multivariate Software.
- [10] Byrne, B. M. (2010). *Structural equation modeling with Mplus: Basic concepts, applications and programming*. New York: Routledge.
- [11] Raykov, T., & Marcoulides, G. A. (2000). *A first course in structural Equation Modeling*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- [12] Hair, J. F., Jr., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (1995). *Multivariate Data Analysis With Readings*. Fourth edition. Prentice Hall.
- [13] Bagozzi, R. P., Yi, Y., & Phillips L. W. (1991). Assessing construct validity in organizational research. *Administrative Science Quarterly*, 36(3), 421-458.
- [14] Venkatraman, N. (1989). Strategic Orientation of Business Enterprises: The Construct, Dimensionality, and Measurement. *Management Science*, 35(8), 942-962.
- [15] Bassellier, G., Benbasat, I. & Reich, B.H. (2003). The influence of business managers'it competence on championing IT. *Information System Research*, 14(4), 317-336.
- [16] Chin, W. W. (1998). Commentary: Issue and Opinion on Structural Equation Modeling. *MIS Quarterly*, 22(1), 7-16.
- [17] วิทยา นาควัชระ. (2552). *ความสุข 3 อย่างสร้างได้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- [18] พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). *พฤติกรรมกลุ่ม*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- [19] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *รายงานการประเมินผลการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [20] สายทิพย์ แก้วอินทร์. (2548). *การเรียนรู้ที่มีความสุขกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์)*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย (สาขาจิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [21] แผนงานสุขภาวะองค์กรภาคเอกชน. (2552). *องค์กรแห่งความสุข*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ส.เอเซียเพรส.

- [22] วราศิริ วงศ์สุนทร. (2543). *การเรียนรู้อย่างมีความสุข: การวิจัยรายกรณี ครูต้นแบบด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [23] ปริญญา เรืองทิพย์. (2551). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุทรธานี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทาลัย มหาสารคาม.
- [24] ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ. (2540). *สถิติวิทยาทางการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- [25] สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *มาตรฐานการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [26] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา. (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส.